

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4866/2551

นายदानิส ทวีตยานนท์ โจทก์ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้คัดค้าน ร้อยโทอนันต์หรือนายอนันต์ พรหมเชษฐ์ จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 146, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 179, (เดิม) มาตรา 179, พ.ร.บ.ล้มละลาย (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2547 มาตรา 2, พ.ร.บ.ล้มละลาย (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2547 มาตรา 12, พ.ร.บ.ล้มละลาย (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2547 มาตรา 14

ย่อ / หลักกฎหมาย

ตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย (ฉบับที่ 7) พ.ศ.2547 มาตรา 12 มีการแก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 179 (3) จากข้อความเดิมที่ว่า "ค่าธรรมเนียมในการรวบรวมทรัพย์สิน...สำหรับทรัพย์สินที่ไม่มีการขายหรือจำหน่าย ให้คิดในอัตราร้อยละสามครึ่งของราคาทรัพย์สินนั้น..." มาเป็นมาตรา 179 (4) มีข้อความใหม่ว่า "ค่าธรรมเนียมในการรวบรวมทรัพย์สิน... สำหรับทรัพย์สินที่ไม่มีการขายหรือจำหน่าย ให้คิดในอัตราร้อยละสองของราคาทรัพย์สินนั้น..." และมาตรา 14 แห่ง พ.ร.บ.ล้มละลาย (ฉบับที่ 7) พ.ศ.2547 บัญญัติว่า "บทบัญญัติมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่บรรดาคดีล้มละลายที่ได้ยื่นฟ้องไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้ใช้บทบัญญัติมาตรา 179 แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช 2483 ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่มีการฟ้องคดีบังคับแก่คดีดังกล่าว" คดีนี้โจทก์ยื่นฟ้องจำเลยเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2543 ก่อนวันที่ พ.ร.บ.ล้มละลาย (ฉบับที่ 7) พ.ศ.2547 มีผลใช้บังคับ ค่าธรรมเนียมในการรวบรวมทรัพย์สินสำหรับทรัพย์สินที่ไม่มีการขายหรือจำหน่ายจึงต้องใช้บทบัญญัติมาตรา 179 (3) แห่ง พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่มีการฟ้องคดีบังคับแก่คดี คือค่าธรรมเนียมดังกล่าวให้คิดในอัตราร้อยละสามครึ่งของราคาทรัพย์สินนั้น

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้พิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยเด็ดขาดและพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย ต่อมาวันที่ 11 ตุลาคม 2545 โจทก์นำผู้คัดค้านยึดทรัพย์สินพิพาทที่ดินโฉนดเลขที่ 1498 ตำบลบางพูด (บางพัง) อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี พร้อมสิ่งปลูกสร้าง ราคาประเมินรวม 96,487,413 บาท ซึ่งโจทก์แถลงยืนยันว่าเป็นกรรมสิทธิ์รวมของจำเลยกับนางกัลยาณีและวันที่ 28 มกราคม 2548 ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้ปล่อยทรัพย์สินพิพาทให้แก่นางกัลยาณี ต่อมาวันที่ 15 สิงหาคม 2549 ผู้คัดค้านมีคำสั่งให้โจทก์เสียค่าธรรมเนียมยึดแล้วไม่มีการขายจำนวน 3,377,059.46 บาท ภายใน 7 วัน นับแต่วันที่ได้รับหมาย โจทก์ยื่นคำร้องคัดค้านว่าการยึดทรัพย์สินพิพาทเป็นอำนาจของผู้คัดค้านแต่ผู้เดียวตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 22 โจทก์เป็นเพียงผู้ช่วยผู้คัดค้านในการรวบรวมทรัพย์สินดังกล่าวเพื่อประโยชน์เจ้าหนี้ทั้งหลาย จึงไม่มีหน้าที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมยึดแล้วไม่มีการขายหรือจำหน่าย และหากโจทก์ต้องรับผิดชอบในค่าธรรมเนียมดังกล่าวโจทก์ก็ประสงค์ขอให้ยึดเฉพาะส่วนของจำเลยเท่านั้น ทั้งทรัพย์สินพิพาทราคาไม่เกิน 54,947,215.20 บาท ค่าธรรมเนียมจึงต้องคำนวณจากราคาดังกล่าว มิใช่คำนวณจากราคาประเมิน 96,487,413.15 บาท ขอให้เพิกถอนคำสั่งของผู้คัดค้าน ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่า โจทก์เป็นผู้แถลงยืนยันว่าทรัพย์สินพิพาทเป็นกรรมสิทธิ์รวม

ของจำเลยกับนางกัลยาณีและโจทก์เป็นผู้นำยึดทรัพย์สินพิพาท ซึ่งมีหน้าที่ช่วยผู้คัดค้านในการรวบรวมทรัพย์สินของจำเลยและรับผิดชอบในค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในคดีล้มละลายตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 155 เมื่อคดีนี้ผู้คัดค้านไม่สามารถรวบรวมทรัพย์สินของจำเลยได้ จึงไม่มีการแบ่งทรัพย์สินตามมาตรา 130 และศาลมีคำสั่งถึงที่สุดให้ปล่อยทรัพย์สินพิพาทให้แก่นางกัลยาณีแล้ว โจทก์จึงต้องรับผิดชอบในค่าธรรมเนียมยึดแล้วไม่มีการขายตามมาตรา 179 และผู้คัดค้านกำหนดค่าธรรมเนียมในอัตราร้อยละสามครึ่ง โดยคำนวณจากราคาประเมินทรัพย์สินพิพาทที่ต้องแล้ว ขอให้ยกคำร้อง ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้แก้ไขคำสั่งของผู้คัดค้าน ให้โจทก์ชำระค่าธรรมเนียมสำหรับทรัพย์สินที่ไม่มีการขายหรือจำหน่ายในอัตราร้อยละสองของราคาทรัพย์สินพิพาท ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ ผู้คัดค้านอุทธรณ์คำสั่งต่อศาลฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีล้มละลายวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ภายหลังจากศาลมีคำสั่งเป็นที่สุดให้ปล่อยทรัพย์สินพิพาทที่ดินโฉนดเลขที่ 1498 ตำบลบางพูด (บางพัง) อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี พร้อมสิ่งปลูกสร้างราคาประเมินรวม 96,487,413 บาท คืนแก่นางกัลยาณีแล้ว เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2549 ผู้คัดค้านจึงมีคำสั่งให้โจทก์เสียค่าธรรมเนียมยึดแล้วไม่มีการขายหรือจำหน่ายในอัตราร้อยละสามครึ่งของราคาทรัพย์สินพิพาทเป็นเงินจำนวน 3,377,059.46 บาท ภายใน 7 วัน นับแต่วันที่ได้รับหมาย โจทก์ยื่นคำร้องคัดค้าน ต่อมาวันที่ 30 พฤษภาคม 2550 ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้แก้ไขคำสั่งของผู้คัดค้านเฉพาะในส่วนค่าธรรมเนียมเป็นให้โจทก์ชำระค่าธรรมเนียมสำหรับทรัพย์สินที่ไม่มีการขายหรือจำหน่ายในอัตราร้อยละสองของราคาทรัพย์สินพิพาท คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้คัดค้านเพียงว่า ผู้คัดค้านมีอำนาจคิดค่าธรรมเนียมสำหรับทรัพย์สินพิพาทที่ไม่มีการขายหรือจำหน่ายในอัตราร้อยละสามครึ่งของราคาทรัพย์สินพิพาทหรือไม่ เห็นว่า ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ 7) พ.ศ.2547 มาตรา 12 มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 179 (3) จากข้อความเดิมที่ว่า "ค่าธรรมเนียมในการรวบรวมทรัพย์สิน...สำหรับทรัพย์สินที่ไม่มีการขายหรือจำหน่ายให้คิดในอัตราร้อยละสามครึ่งของราคาทรัพย์สินนั้น..." มาเป็นมาตรา 179 (4) มีข้อความใหม่ว่า "ค่าธรรมเนียมในการรวบรวมทรัพย์สิน...สำหรับทรัพย์สินที่ไม่มีการขายหรือจำหน่ายให้คิดในอัตราร้อยละสองของราคาทรัพย์สินนั้น..." และมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ 7) พ.ศ.2547 บัญญัติว่า "บทบัญญัติมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่บรรดาคดีล้มละลายที่ได้ยื่นฟ้องไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและให้ใช้บทบัญญัติมาตรา 179 แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่มีการฟ้องคดี บังคับแก่คดีดังกล่าว" เมื่อปรากฏว่าพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ 7) พ.ศ.2547 ประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับลงวันที่ 15 กรกฎาคม 2547 และใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไปตามพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ 7) พ.ศ.2547 มาตรา 2 คดีนี้โจทก์ยื่นฟ้องจำเลยเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2543 ก่อนวันที่พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ 7) พ.ศ.2547 มีผลใช้บังคับ ค่าธรรมเนียมในการรวบรวมทรัพย์สินสำหรับทรัพย์สินที่ไม่มีการขายหรือจำหน่ายจึงต้องใช้บทบัญญัติมาตรา 179 (3) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่มีการฟ้องคดีบังคับแก่คดี คือ ค่าธรรมเนียมดังกล่าวให้คิดในอัตราร้อยละสามครึ่งของราคาทรัพย์สินนั้น ที่ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งแก้ไขคำสั่งของผู้คัดค้าน โดยให้โจทก์ชำระค่าธรรมเนียมดังกล่าวในอัตราร้อยละสองของราคาทรัพย์สินพิพาทมานั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของผู้คัดค้านฟังขึ้น พิพากษาแก้เป็นว่า ให้โจทก์ชำระ

ค่าธรรมเนียมในการรวบรวมทรัพย์สินสำหรับทรัพย์สินที่ไม่มีการขายหรือจำหน่ายในอัตราร้อยละ
สามครึ่งของราคาประเมินทรัพย์สินพิพาทที่ผู้คัดค้านกำหนด ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นนี้ให้เป็นพับ

องค์คณะ

อัษฎร หิรัญบุรณะ · กิตติศักดิ์ กิตติคุณไพโรจน์ · กীরติ กาญจนรินทร์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/4866/2551>